

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 30 czerwca 2010 r.

**Pan
Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego**

LGD-4101-012-01/2010
P/10/186

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego w Gdańsku (dalej: „Urząd”). Przedmiotem kontroli była realizacja przez Zarząd Województwa Pomorskiego zadań Instytucji Zarządzającej *Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013* (dalej: „RPO”) w części dotyczącej osi priorytetowej 5 (Środowisko i energetyka przyjazna środowisku) i działania 2 w osi priorytetowej 8 (Lokalna infrastruktura podstawowa) w okresie od 01.01.2007 r. do 31.12.2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 9 czerwca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z uchybieniami ocenia skuteczność i wydajność zarządzania RPO w skontrolowanym zakresie przez Zarząd Województwa Pomorskiego.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Zarząd Województwa Pomorskiego właściwie, tj. zgodnie z postanowieniami *art. 26 ust.1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*¹,

---

¹ Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 ze zm.

wykonywał swoje zadania polegające na wyborze projektów, które będą dofinansowane w ramach RPO oraz na zawieraniu z beneficjentami umów o dofinansowanie projektu.

W ramach osi priorytetowej 5 (dalej „OP 5”) i działania 2 w osi priorytetowej 8 (dalej „OP 8.2.”) Zarząd Województwa Pomorskiego dokonał wyboru 81 projektów do dofinansowania o łącznej wartości 707,7 mln zł. Przyznane dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej: „EFRR”) wyniosło łącznie 360,2 mln zł, natomiast do 31.12.2009 r. dokonano płatności na rzecz zaledwie sześciu beneficjentów w kwocie 3,1 mln zł, tj. 0,9% łącznej kwoty przyznanego dofinansowania.

Główną przyczyną niskiego wykorzystania środków EFRR przez beneficjentów, których projekty zostały objęte badaniem (16 z 81 projektów) był wydłużający się czas oczekiwania na podpisanie umowy o dofinansowanie projektu. Spowodowane to było, przede wszystkim, koniecznością uzyskania przez 11 beneficjentów nowych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i przeprowadzenia przez nich ponownych postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Wynikało to z faktu, że ww. postępowania, przeprowadzone na podstawie przepisów *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*², zawierały uchybienia i niezgodności wynikające z niedostosowania przepisów polskich do przepisów Unii Europejskiej.

Do wydłużenia oczekiwania na podpisanie umowy przyczynił się również brak wymogu dostarczenia przez beneficjentów pełnej dokumentacji na etapie składania wniosku o dofinansowanie – w efekcie większość beneficjentów przystępowała do przygotowania dokumentacji technicznej dopiero po otrzymaniu decyzji o dofinansowaniu projektu, co znacząco opóźniało również późniejsze płatności. Procedura ta dotyczyła 11 z 16 badanych beneficjentów. Zarząd Województwa Pomorskiego zweryfikował powyższą procedurę i wprowadził, w lutym 2009 r., wymóg dostarczania przez beneficjentów pełnej dokumentacji już na etapie składania wniosku o dofinansowanie.

Ponadto istotną przyczyną wydłużenia czasu oczekiwania na podpisanie umowy był fakt, że ocena wykonalności środowiskowej projektów złożonych w ramach konkursów dla OP 8.2. do marca 2009 r. dokonywana była tylko przez jednego eksperta (dotyczy 11 z 16 badanych beneficjentów). Związane to było m.in. z ograniczeniami scentralizowanego systemu naboru ekspertów (Krajowa Lista Ekspertów) utworzonego przez Ministra

---

² Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

Rozwoju Regionalnego. Wyłącznie umowy zawierane z ekspertami wpisanymi na ww. listę zwolnione były z rygoru stosowania zapisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*³. Lista ta nie zawierała jednak wskazania co do kwalifikacji ekspertów w kwestiach oceny procedur środowiskowych. Zamówienia publiczne na świadczenie usługi polegającej na dokonaniu oceny wykonalności środowiskowej projektów, przeprowadzone przez Urząd w 2008 r., doprowadziły do wyboru tylko jednego eksperta.

W rezultacie żaden z beneficjentów objętych badaniem, którzy złożyli wnioski o dofinansowanie projektu w 2008 r. (11 z 16 beneficjentów), nie podpisał umowy o dofinansowanie projektu przed upływem 10 miesięcy. Najdłużej na podpisanie umowy oczekiwała Gmina Stara Kiszewa (19 miesięcy i 28 dni od złożenia wniosku o dofinansowanie). Ponadto jeden z ww. beneficjentów nie podpisał umowy o dofinansowanie projektu do 31.12.2009 r. pomimo, że od momentu złożenia przez niego wniosku o dofinansowanie upłynęło ponad 20 miesięcy (Gmina Starogard Gdański).

2. We wszystkich wnioskach o dofinansowanie projektów objętych badaniem szczegółowym uwzględniono, zgodnie z zapisami RPO oraz wymogami określonymi w *rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999*⁴, polityki horyzontalne Unii Europejskiej, tj. politykę zrównoważonego rozwoju, równości szans mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji. Zgodność ww. projektów z politykami horyzontalnymi została zweryfikowana przez Urząd.

W przypadku czterech projektów stwierdzono jednak uchybienie polegające na dokonaniu, przez grupę ekspertów przeprowadzającą ocenę strategiczną projektów, błędnej interpretacji wyniku punktowego oceny dotyczącej rozwiązań w zakresie polityki równych szans i niedyskryminacji. W kartach oceny strategicznej ww. projektów zapisano, że projekty *proponują rozwiązania w sferze równości szans i niedyskryminacji, w tym także dostępności dla osób niepełnosprawnych, wymagane przepisami prawa dla danego rodzaju przedsięwzięcia*, podczas gdy ocena punktowa projektów wskazywała na ich neutralność wobec polityki równych szans i niedyskryminacji.

---

³ Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁴ Dz.Urz WE L 210 z 31.07.2006 r., str. 25-78

Powyższe spowodowane było błędem technicznym przy tworzeniu arkusza karty oceny i nie miało wpływu na wybór projektów do dofinansowania.

3. Urząd opracował wskazówki dla wnioskodawców w postaci odpowiednich zapisów Przewodnika beneficjenta oraz szczegółowo analizował wnioski o dofinansowanie projektów składane przez beneficjentów, m.in.:
  - kwestionując wielokrotnie prawidłowość postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
  - weryfikując czy projekty są możliwe do zrealizowania w założonym czasie,
  - dokonując oceny realności budżetów projektów.

Oceny formalne, wykonalności i strategiczne poszczególnych wniosków objętych badaniem przeprowadzane były zgodnie z terminami zawartymi w Przewodniku beneficjenta.

Wszystkie decyzje o dofinansowaniu projektów podjęte zostały przez Zarząd Województwa Pomorskiego zgodnie z terminami zawartymi w Przewodniku beneficjenta oraz w oparciu o otrzymane rekomendacje.

NIK nie wnosi uwag do poprawności przekazywania beneficjentom środków finansowych.

4. Zarząd Województwa Pomorskiego, decydując o terminach ogłoszenia poszczególnych konkursów o dofinansowanie projektów w ramach RPO, a także o wydłużeniu terminu naboru, połączeniu konkursów lub rezygnacji z ich przeprowadzania, kierował się wynikami konsultacji z potencjalnymi wnioskodawcami oraz dokonany przegląd projektów zgłoszonych do Pomorskiej Bazy Projektów. Należy to uznać za dobrą praktykę.
5. Beneficjenci byli pisemnie informowani o decyzji Zarządu Województwa Pomorskiego w sprawie wyboru projektów do dofinansowania w terminach przewidzianych w Przewodniku beneficjenta. Ponadto, w przypadku niewybrania projektu do dofinansowania, beneficjent był szczegółowo informowany o przyczynach nieuzyskania dofinansowania.
6. Zarząd Województwa Pomorskiego terminowo przesłał do Komisji Europejskiej sprawozdanie roczne z realizacji RPO za 2008 r. Sprawozdanie to zawierało m.in., zgodnie z *art. 67 ust.2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r.*, informacje na temat postępu osiągniętego w realizacji RPO i poszczególnych osiach

priorytetowych w odniesieniu do ich konkretnych, weryfikowalnych celów, z podaniem danych ilościowych i z wykorzystaniem wskaźników określonych dla poszczególnych osi priorytetowych.

7. W trakcie kontroli na miejscu realizacji projektu zakończonego przez Gminę Przodkowo (jedyne projekt zakończone spośród 81 uprawnionych do dofinansowania) Urząd zweryfikował czy beneficjent zrealizował projekt zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie w zakresie rzeczowym, osiągając zakładane wskaźniki produktu i rezultatu.

Przed rozpoczęciem kontroli na miejscu realizacji ww. projektu pracownicy Departamentu Programów Regionalnych Urzędu sporządzili „Listę sprawdzającą do przesłania ścieżki księgowo – finansowej”, w której zaznaczono, że beneficjent nie otrzymał zaliczki na realizację projektu. W rzeczywistości zaliczka w kwocie 426.000 zł została wypłacona w październiku 2009 r. Powyższe uchybienie wynikało z faktu, że początkowo kontrola projektu odbywała się z wykorzystaniem dokumentów dostarczonych przez beneficjenta. Podczas kontroli na miejscu realizacji ww. projektu sporządzona została prawidłowa lista sprawdzająca, w której uwzględniono przekazanie zaliczki.

Powyższe uchybienie nie miało jednakże wpływu na wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentowi.

8. Zarząd Województwa Pomorskiego, zgodnie z *art. 26 ust.1 pkt 16 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, zapewnił właściwą informację i promocję RPO. Działania promocyjne i informacyjne zgodne były z wcześniej opracowanym *Planem Komunikacji dla Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013* i obejmowały m.in. media (prasę, radio, telewizję, internet), szkolenia i indywidualne konsultacje. W celu zmaksymalizowania wykorzystania funduszy europejskich Urząd uruchomił w województwie pomorskim Sieć Informacyjną Funduszy Europejskich „Pomorskie w Unii”.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) zapewnienie prawidłowego sporządzania kart oceny strategicznej projektów,
- 2) wyeliminowanie przypadków nieprawidłowego sporządzania list sprawdzających realizację projektów.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.